

Кравчинська Т. Особливості управління дистанційним навчанням / Т. Кравчинська // Proceedings of the international academic congress «European research area: status, problems and prospects» / Proceedings of the International Academic Congress «European Research Area: Status, Problems and Prospects» Latvia, Riga, 01–02 September 2016, p. 69–70, [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://novaosvita.com.ua/wp-content/uploads/2016/09/Congress-Riga2016.pdf>

***Mrs Kravchinska Tetiana Serhijvna, Senior Teacher
Candidate of Pedagogical Sciences
State higher educational establishment
University of Management of Education
National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine***

Features of management of distance studies

***Кравчинська Тетяна Сергіївна, старший викладач,
кандидат педагогічних наук,
Державний вищий навчальний заклад
Університет менеджменту освіти
Національної академії педагогічних наук України***

Особливості управління дистанційним навчанням

Дистанційне навчання представляє собою нову організацію освіти, що ґрунтується на використанні як кращих традиційних методів отримання знань, так і нових інформаційних та телекомунікаційних технологій, а також на принципах самоосвіти. Воно призначене для широких верств населення незалежно від матеріального забезпечення, місця проживання та стану здоров'я.

Останнім часом проблеми дистанційного навчання приділяється велика увага в педагогічній літературі, бо дистанційне навчання є однією з форм неперервної освіти, що покликана реалізувати права людини на освіту й отримання інформації.

Один з напрямків процесу інформатизації сучасного суспільства є інформатизація освіти – процес дослідження та забезпечення сфери освіти методологією та практикою розробки та оптимального використання сучасних або, як їх прийнято називати, нових інформаційних технологій, орієнтованих на реалізацію психолого-педагогічних цілей навчання. Дистанційне навчання не являє собою денне чи заочне навчання, бо воно може поєднувати декілька форм, які інтегрують провідний педагогічний досвід усіх освітніх національних систем, які використовують нові навчальні технології.

Дистанційна форма навчання, як будь-яка інша форма навчання, не може бути ізольованою від загальної системи освіти. Дистанційне навчання – вже досить поширена форма навчання для України, тому багато труднощів виникає в процесі її застосування. На сучасному етапі управління в системі дистанційного навчання потребує фундаментальної розробки на основі теорії управління соціальними системами, наукових підходів, синтезу філософії та психології освіти, врахування особливостей функціонування закладу освіти як відкритої, динамічної, детермінованої системи. Досвід використання різноманітної комп'ютерної техніки накопичено в різних ланках освіти й висвітлено в багатьох вітчизняних та зарубіжних виданнях, але немає чітких розробок щодо управління в системі дистанційного навчання, що і визначає проблему нашого дослідження.

Головною метою дистанційного навчання є надання громадянам нашої держави можливості отримання якісних знань, набуття відповідних умінь та навичок за місцем їх проживання або тимчасового

перебування з використанням інформаційно-комунікаційних технологій та відповідного програмного забезпечення [1].

Дистанційне навчання – це цілеспрямований процес інтерактивного (діалогового), асинхронного або синхронного взаємодії викладача і студентів між собою і з засобами навчання, індиферентний до їх розташування у просторі та узгоджений у часі. А дистанційна освіта – це освіта, що реалізовується за допомогою дистанційного навчання, по завершенні якого видається диплом або інший документ [2].

За допомогою дистанційного навчання можуть бути реалізовані наступні освітні послуги: підготовчі курси; отримання освіти; продовження або підвищення професійної освіти; сертифіковані програми; контрактні програми на замовлення. А потенційними споживачами системи дистанційного навчання є: особи, які проживають у віддалених від вузівських центрів районах; особи, які бажають підвищити свою кваліфікацію, придбати нові знання або отримати другу освіту; абітурієнти; особи з обмеженими фізичними можливостями; військовослужбовці та члени їх сімей; особи, які бажають здобути освіту в зарубіжних освітніх закладах; особи, які прагнуть освоїти освітню програму в стислі терміни тощо [3]. Курс дистанційного навчання – це не тільки сам текст занять, а цілісний процес, що включає пошук необхідної інформації в мережах, обмін листами, як з кураторам курсу, так і з іншими слухачами, звернення до баз даних, періодичним інформаційних видань, які розповсюджуються через Інтернет.

Актуальність дистанційного навчання проявляється у можливості упровадження новітніх педагогічних, психологічних і методологічних розробок з розбиттям матеріалу на окремі функціонально завершені модулі (теми), які вивчаються у міру засвоєння і відповідають здібностям окремого студента (слухача) або групи загалом.

Дистанційні курси, на яких побудовано дистанційне навчання мають цілу низку позитивних динамічних характеристик: гнучкість, актуальність, зручність, модульність, економічна ефективність, раціональність, інтерактивність, діагностичність, географічна необмеженість [4].

Дистанційне навчання має наступні переваги та особливості: оперативні, інформаційні, комунікаційні, педагогічні, психологічні, економічні, ергономічні [4].

Бурхливе поширення дистанційного навчання спричинило появу великої кількості навчальних програм і систем, а також освітніх середовищ та платформ дистанційного навчання. Найкращі із них мають стати щоденним робочим інструментом викладача. Діяльність викладача під час організації дистанційного навчання піддається суттєвим змінам. Його першочерговим завданням стає підготовка дистанційного навчального курсу на основі вже існуючих джерел, оригінальних авторських наробок, які входять до його тематичних розділів.

Moodle (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище), яке може використовуватися як платформа для електронного, в тому числі дистанційного навчання. Moodle – це безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням [5].

Платформа дистанційного навчання Moodle, яка є предметом розгляду дослідження, за великою кількістю критеріїв, є одноосібним лідером серед подібних програм. Крім того, вона підтримується і постійно розвивається величезним та стійким міжнародним співтовариством. Незважаючи на її простоту та дружність веб-інтерфейсу, оволодіння системою дистанційного навчання Moodle все ж вимагає певного напруження.

В сучасному інформаційному суспільстві Moodle набуває все більшого поширення. Сьогодні система використовується не лише в закладах вищої школи, а й загально-освітніх школах, некомерційних організаціях, приватних компаніях, індивідуальними викладачами і навіть, батьками, що самостійно навчають дітей. Цьому сприяє те, що система придатна для використання не тільки в варіанті роботи в глобальних мереж, а й легко адаптується під самодостатню платформу для створення локальних однокористувацьких оф-лайн навчальних ресурсів, та ресурсів, здатних повноцінно функціонувати в рамках локальних мереж.

Література:

1. Veluchko V. U. (2010). Informatsyni tehnologii formuvannya suchasnih sistem znan yak osnova innovatsynogo rozvitku osvlti [Information technologies of forming of the modern systems of knowledge as basis of innovative development of education]. V. U. Veluchko, V. V. Kamishin, O. E. Strizhiak // Materials of interdisciplinary research and practice conference "Innovative technologies of studies of the gifted young people" on December, 08-09, 2010. 168 p. Kyiv. [in Ukrainian].
2. Bakalov V. P. (2008). Distantnyne navchannya. Kontseptsya, zmlst, upravlinnya [Distance studies. Conception, maintenance, management] V. P. Bakalov, B. I. Kruk, O. B. Zhuravliov. M. Publishing house "Hot Line - Telecomma", 107 p. [in Russian].
3. Belozubov A. V. (2007). Sistema distantcionnogo obucheniya Moodle [System of distance studies Moodle]. Methodical train aid A. V. Belozorov, D. G. Nikolaev. 108 p. SPb. [in Russian].
4. Oliinik V. V. (2006). Pidvischennya kvalifikatsii kerivnikiv osviti za distantsiynoyu formoyu navchannya [In-plant training of leaders of

education by distance form of studies]. Logos. 408 p. Kyiv. [in Ukrainian].

5. Vishniakivskiy V. V. (2014). Organizatsiya distantsiynogo navchannya. Stvorennya elektronnih navchalnih kursiv ta elektronnih testiv [Organization of the distance studies. Creation of electronic educational courses and electronic tests]. Electronic resource V. V. Vishniakivskiy, M. P. Gnidenko, G. I. Gaydur, train aid. 140 p. Kyiv. Retrieved from http://www.dut.edu.ua/uploads/l_786_40131752.pdf.